

POKRAČOVÁNÍ KULTOVNÍ KNIHY
ALENČINA DOBRODROUŽSTVÍ V KRAJI DIVŮ A ZA ZRCADLEM

Gregory Maguire

PO Alence

Po Alence

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Gregory Maguire
Po Alence – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

GREGORY MAGUIRE

PO ALENCE

POKRAČOVÁNÍ KULTOVNÍ KNIHY
ALENČINA DOBRODRUŽSTVÍ V KRAJI DIVŮ
A ZA ZRCADLEM

GREGORY MAGUIRE

PO ALENCE

Na tomto místě bych rád ocenil laskavé rady svých prvních čtenářů Anny Fitchové, Betty Levinové, Andyho Newmana, Jill Paton Walshové a samozřejmě také své editorky Cassie Jonesové. Jakékoli faktické, tematické nebo interpretační chyby padají jen a pouze na moji hlavu. Ukázka z knihy *Historie rodiny Fairchildových* (The History of the Fairchild Family), kterou cituji téměř doslovně v páté kapitole, pochází z pera Marthy Mary Butt Sherwoodové. Text je z páté kapitoly nazvané *Příběh šestého přikázání* (The Story of the Sixth Commandment), která byla při pozdějších vydáních této populární dětské knížky často vynechávána. Zlomek viktoriánské básně, která je recitována ve dvacáté osmé kapitole, pochází z hlavičky jedné kapitoly v knize *Middlemarch* George Eliotové. Nebyl jsem schopen identifikovat konkrétní báseň ani jejího autora.

PRO NATACHU LUZZIOYOU

Alenka zvedla to, co po něm zůstalo, a protože se v sále takřka zalykala horkem, začala se ovívat a přitom nahlas mudrovala: „Propáníčka! To je ale bláznivý den! Přitom ještě včera šlo všechno jako obvykle. Jestlipak já se v noci nepřevtělila v někoho jiného? Počkat... Když jsem ráno vstávala, byla jsem tou samou osobou jako včera večer? Skoro jako bych si teď rozvzpomínala, že jsem se necítila tak úplně ve své kůži. Ale jestli to opravdu nejsem já, vyvstává otázka, kdo tedy proboha jsem? Právě tohle je ta záhada nad záhady!“ A začala si v duchu vypočítávat všechny děti svého věku, které znala, a snažila se přijít na to, do koho z nich se převtělila.

„Ada určitě nejsem,“ mínila, „protože ta má vlasy světlejší, zatímco já nemám na hlavě jediný světlý pramínek. A Mabel taky rozhodně být nemůžu, jelikož já vím spoustu věcí, kdežto ona? Jéje, ta přece neví skoro nic! Kromě toho, ona je ona a já jsem já. A... propána, je to celé hrozně zamotané!“

Lewis Carroll, *Alenčina dobrodružství v kraji divů*
(překlad Helena Čížková)

I.

Meteorologické záznamy pro danou oblast nás ujišťují, že dne 4. července 1862 bylo počasí „chladné a poměrně deštivé“. Ale právě toho dne Lewis Carroll poprvé vyprávěl příběh *Alenky v kraji divů* v živém vystoupení na březích Temže čtyřem lidem, kteří směřovali po proudu řeky směrem k oblasti, kde se pořádávaly pikniky, aby si venku vypili čaj. Na sklonku svých životů všichni čtyři na toto odpoledne vzpomínali jako na snový den, v němž se zračilo bezmračné slunečné anglické nebe.

I.

Kdyby byl tento příběh v zorném úhlu boha – tím myslím takového boha, který by stál mimo Starý zákon a byl by cosi jako kříženec Dia a Ježíška či Santy Clause –, potom by toto stvoření, tato božská existence mohla shlížet dolů na probouzející se den v městečku Oxford, a to zkraje druhé poloviny devatenáctého století.

Zmíněná část Oxfordshiru byla protkaná vodními kanály, a právě z tohoto důvodu by takový bůh možná musel máchnout svojí požehnanou rukou, aby vyčistil ovzduší od mlžného závoje úsvitu.

Ve chvílích, kdy lidské bytosti obnovovaly úmluvu s denním časem, mohl Oxford za úsvitu vypadat, jako by se srážel v ranní mlze. Byl to proces opětovného srůstání skrze světlo a laterální sedimentace skutečnosti. Svět se jako každodenně

vynořoval z ničeho a byl to ten svět, u kterého předpokládáme, že bude připomínat přesně to, co jsme viděli již tolikrát předtím. Měli bychom ovšem být předvídavější.

Božské mocnosti, která se rozvaluje vysoko nad našimi hlavami na polštářcích z větříků a vánků, se zdálo, jako by se město vynořovalo hluboko zpod hladiny moře, podobně jako v Debussyho *La cathédrale engloutie*, v té fantaskní skladbě, v níž jednou za sto let vystoupala z ostrova Ys bretaňská katedrála. (No ano, Debussy žil až na počátku dvacátého století, ale pro Něho čas vůbec nic neznamena.) Věžičky a kupole se stejně jako podmořští vilejšové mezi velikými vlnami vzdouvaly vzhůru jako první. Postupně, když se slunečním paprskům podařilo osušit vlhkost, objevovaly se i níže posazené úžlabiny a prohlubně. Pohledu shůry se tak odkrývaly nejen postranní uličky a hlavní třída, ale k existenci byla vyvolávána i všeliká utajená místa. Na povrch vyplouvala rozličná zákoutí i studně se skrytou zelení na čtvercových nádvořích univerzit, které si sotva dokáže představit podkovář na cestě do stájí nebo prodavač ryb, mířící ke svému stánku.

Byl to podzemní svět, který se v dopadajícím světle celý vynořoval na povrch.

Dokonce i Jehova, onen předjímající Jehova, musí puntičkářskou architekturu svého Oxfordu považovat za tak atraktivní, že si ani nepovšimne prostších okrajových míst této oblasti. Minimálně tedy na první pohled. I bohové totiž musejí někdy procitnout. Tento příběh se ale začíná odehrávat v severovýchodní části města. Lidé se tady probouzejí na staré faře a o kousek dál na ještě starší farmě.

Noční čas byl právě vymeten pryč jako už tolik visících pavučin. Den je napnutý a začíná dlouho předtím, než skončí některé strašidelné sny, ještě dříve, než zmizí poslední mlhy, a tím se ztratí poslední zbytky tohoto zázračného a pomíjivého rezidua.

2.

„**A**lenka se ztratila.“

Ozve se povzdechnutí a cinknutí porcelánu o porcelán. „Už zase?“

3.

Záleželo na tom, kolik bylo zrovna hodin – a právě na základě tohoto údaje byla vychovatelka v domácnosti s problémovými dětmi buď ministrujícím andělem, nebo ambulantním střelným zařízením. Pohledme tedy na slečnu Armstrongovou, která se chodbou v prvním patře nad schody řítí ke svému zaměstnavateli.

„Reverende Boyci! Jde o Adu. To děvče se mi neustále motá pod nohama a chová se zcela nepřístojně. Plete se mi pod nohy a nedá se jí věřit: jsem si téměř jistá, že když se zrovna nedíváme jejím směrem, obtěžuje i to nebohé stvoření. Musíme Adu dostat ven na vzduch, aby podstoupila několik ozdravných cvičení. Nechci říkat, že jde přímo o *rošťáctví*, to bych skutečně nerada. Ale její dočasná nepřítomnost by celému našemu domu poskytla tolik potřebné chvíle klidu. Před-

pokládám, že Darbyho karminativum jste jí už zkoušel aplikovat? A co takhle zklidňující sirup paní Winslowové? Nebo opium – to má tak pozitivní účinky!“

Slečna Armstrongová se vrátila do vstupních dveří dětského pokoje, kde nespál, alespoň v tuhle chvíli, Adin bráška. Lépe řečeno teď už nespál. Vychovatelka se zastavila, aby kolem ní mohla projít hlídající noční sestra. Když sestra pospíchala ven, byl z tohohle odkladiště malých dětí cítit zápach zeleniny. Cínový kyblík, který nesla, se jí houpal na konci co nejvíce natažené paže.

Vikář cosi zamumlal. Bylo dost obtížné s jistotou říct, co tím vlastně myslel. Specializoval se na tóny takové delikátnosti, že v nich člověk mohl zaslechnout cokoli, pro co se zrovna rozhodl. „Ada...“ Zacouval zpátky ke stěně s temperovým nátěrem a nechal svůj hlas zaznívat v takřka hudebních elipsách. Slečna Armstrongová mlčela, natahovala uši a čekala na epifanii. Možná chtěl něco říct. Jenomže zmizel, aniž by jí svůj záměr osvětlil.

Slečna Armstrongová si tedy jeho zamručení vyložila jako souhlas s tím, že pokud dívku dostanou na chvíli ven, celému domu to jenom prospěje. Proto vychovatelka odchytila Adu v rohu odpočívadla na schodišti a natlačila ji na kořenokvětku. Rozhodla se vytáhnout ze spíže sklenici s nejlepší marmeládou s nhrubo nasekaným ovocem, kterou vyrábí mamá, jenom aby ji to dítě mohlo někam odnést. Možná k té nevzdělané rodině na Záhumenku? Bude to něco jako dobročinné gesto. „Měly bychom jít společně podél řeky, pokud ovšem zvládneš dávat pozor, nespadneš do vody a neutopíš se,“ navrhla slečna Armstrongová. Proud naší staré dobré řeky Cherwell byl v těchhle místech mírný, ale kolem dokola byly drolicí se břehy plné

zrádných kořenů stromů. A řeka tady byla právě tak hluboká, aby člověka vyděsila a přiměla jej až k prosbám o vykoupení. „Běž a rozluč se s matkou. Já mezitím vezmu tu marmeládu.“

Zatímco se ostatní zaměstnanci domu dohadovali nad protichůdnými postupy, kterými by bylo nejvhodnější vypořádat se s růžovými skvrnami po nemluvňatech, mamá se přemístila do pokoje se šitím. Snažila se od té šarvátky držet co nejdál. I přes jasné ráno byl tenhle pokoj pořád ještě potmělý, protože zatím nikdo neroztáhl závěsy. „Klidně tam zůstaň delší dobu, pokud budeš chtít. A pokud tě tam budou chtít oni,“ pověděla mamá Adě. „Tvůj bratr rozhodně potřebuje trochu klidu.“

„Není přece moje chyba, že otec vyžaduje, abych se cvičila ve svých hymnech,“ řekla na to Ada.

„Na pastvinách pro krávy se v nich budeš moct cvičit zcela podle libosti.“

Ada, která nebyla zrovna dítě oplývající závrtnou představivostí, věřila tomu, že krávy budou vůči obracení na víru za pomoci hymnů docela rezistentní. Proto neodpověděla.

„Pokud tě budou mít k tomu, aby sis dala čaj, neodmítej to.“

Adě připadalo dost nepravděpodobné, že by ji krávy pozvaly na odpolední čaj. Jenom zamrkala, aby se k tomu nemusela vyjadřovat. Mamá si povzdechla a pokračovala dál. „Adu. Musíš se víc účastnit. U Clowdových by ses měla trochu uklidnit. Snaž se být nápomocná při všem možném. Třeba si zkus hrát s Alenkou.“

„Alenka je zpropadenej debilík.“ Ada dodala poslednímu slovu stejný nádech, jaký by mu dodala i kuchařka z hrabství Mayo. Mamá mohla plácnout Adu za uši za její impertinenci,

konkrétně za hrubost, a taky za posměšný irský podtón v jejím vyjadřování. Ale byla si dobře vědoma toho, že Adin výbuch způsobily její vykojené emoce. Když se nějaké nemluvně ocitlo v ohrožení života, dotýkalo se to všech v domě. Když bylo všechno tak, jak mělo, bylo o Adě všeobecně známo, jak moc má Alenku ráda. Byla to její nejlepší a taky jediná přítelkyně. Proto mamá jenom zakmitala prsty ve vzduchu na znamení *šla, šla* a urovnala si na hlavě korunu z vlasů barvy hnědnoucích růží, které jí spadaly na podhlavník starého sofa. Hutné výpary levandulové toaletní vody nemohly dost dobře zamaskovat podtón těžkého vína, jehož vůně se linula z otevřené karafy, přestože ještě nebylo jedenáct hodin dopoledne. Paní Boyceová byla nechutně rozvalená a měla výraz sebeodpuštění.

Ada zvažovala, zda by mohla její vykázaní z pokoje ignorovat. Ale nakonec byla hodné děvče, proto při odchodu praštila dveřmi šicího pokoje jenom trošičku.

V chodbě předala slečna Armstrongová Adě marmeládu. „Takže jednou provždy konec se všemi pohádkami,“ řekla jí vychovatelka. „To kvůli našim hříchům.“ A potom se otočila a sestoupila několik schodů dolů do kuchyně, aby sekýrovala kuchařku, která měla okamžitě ohřát trochu mléka. Jeho Výsost – Nemluvně Tyranské – musí být přemožena. *Jemu* žel nemůžou naservírovat kaši stříknutou troškou brandy.

Ale *jednou provždy konec se všemi pohádkami*? Ada byla přece obyčejné děvče. Nebylo jí vůbec jasné, o kom v tu chvíli vychovatelka mluvila. Měla na mysli Drobného Výpadka, který raději vřeštěl, než aby dodržoval to, jak a v kterých údobích mají novorozenci ve zvyku spát? Nebo snad hovořila přímo o Adě, kte-

rá postávala na vyšlapaném rudém koberci a zírala do zrcadla na svoji vlastní tvář? A ta tvář, která se objevila uprostřed rámu, by snad *mohla* být považována za nevinnou a bezúhonnou – jako tvář pohádkové bytosti, jak si říkala Ada. I když byla ošklivá. Možná by se jednalo o nehezku pohádku. O nějaké zkažené pohádkové vyprávění. Bez dovolení otevřela Ada vstupní dveře, aby se co nejrychleji dostala pryč od pohledu na sebe samu a na to, jak těžkopádně a pokřiveně stojí ve vstupní hale.

„Jednou provždy konec s pohádkami...“ Bez zvláštních výčitek se Ada rozhodla zachovat tak, jako by ji poslali ven, a vyšla ze dveří.

Kuchařka, která zaslechla bouchnutí venkovních dveří, sdělila slečně Armstrongové od plic, co si o tom všem myslí. „Takže vy jste jako vystavila tuhle nebohou ubožáčku nechutnejm nástrahám, jako tulákům a povalečům nebo vodnímu hrobu v řece? Pane na nebi, to jste se už nadobro pomátla jako my všickni tady?“ A hodila po vychovatelce kus tykve. Slečna Armstrongová neměla ani v nejmenším v úmyslu přijímat rady od někoho, kdo byl hluboko pod její úroveň. Přesto ale na tom, co jí kuchařka právě řekla, něco bylo. Slečna Armstrongová, jejíž vychovatelské dovednosti byly výrazně navyšovány jejím permanentním strachem a nervozitou, si pospíšila, aby našla svoje rukavičky a mohla stíhat Adu, aniž by tím narušila vlastní dekorum.

Hladina řeky, kterou bylo vidět mezi košatými stromy, zachytávala sluneční paprsky a odrážela je v oslnivých záblescích. Vrby se komíhaly ve větru. Ada si toho všímala, ale zároveň jako by ničemu z toho nevěnovala pozornost. Ještě

nikdy nebyla tady venku bez doprovodu vychovatelky. Až příliš brzy ji slečna Armstrongová dožene a přepadne ze zálohy, takže co nejvíc pospíchala a prchala z brány vikariátu svatého Dunstana. Získat několik okamžiků o samotě, to byl totiž vzácný úlovek. Z okna v prvním patře byla v plné síle slyšet podvratná činnost jejího bratra: vyrážel ze sebe útržkovité souhlásky a znělo to spíš jako krákorání starého havrana, než že by vrkal jako holoubek.

Dokonce i tady, na severovýchodním okraji města, kde by řeka ve spojení s nebesy mohla směle aspirovat na získání označení věčná venkovská idyla, tlumily člověku výhled oblaka šedavého dýmu. Vzduchem se vznášela drobná drť Oxfordu plného tlukoucích kladiv, protože celé město bylo v přestavbě. Dnes nebo někdy brzy by tady či maličko jinde mohl Matthew Arnold napsat svoji *Thyrsis* o Oxfordu, „malebném to městě se snovými věžičkami“. Ale Oxfordu Ady Boyceové v šedesátých letech devatenáctého století by se dal označit za všechno, jenom ne za neměnicí se malebnost. Půda města byla rozrytá do nekonečných kaňonů, protože do známých polí byly hloubeny jámy pro pokládání základů. Oxfordský vzduch houstl pod množstvím postavených lešení, na nichž pracovali kameníci, kteří jako by vytvářeli protipól všem těm dírám v zemi. Vápenec z Headingtonu se skládal do výše a sublimoval.

Stejně jako ostatní děti si Ada světa kolem sebe, který měla v přímém výhledu, moc nevšíkala. Prvosienky a univerzitní fakulty, vrby na březích řek Isis a Cherwell nebo ranní zvony, jejichž zvonění se neslo v letním vánku: co všechny tyhle věci pro Adu znamenaly? Nevěnovala žádnou zásadní pozornost zatvrzelým

kravám stojícím na druhém břehu řeky Temže na marstonských polích. Nevšímal si ani člunu plujícího v říčním proudu nebo rozjuchané skupinky děvčat, která se toho letního rána nadšeně rozradostňovala úplně nad vším. Ada byla uzavřená pod vlastní slupkou Ady, pod níž se do značné míry skrývalo tohle: roztěkaní a obskurní rodičové, ne dost obskurní slečna Armstrongová, která byla spíš vřeštivá, otravná a přehnaně pozorná, a taky ten nový Chlapec Boyce s tím svým malým chlapečkovstvím, které se mu skvělo mezi nožkami. Ada si přála, aby někam odletěl. Nebo aby sám sebe pobodal. A to tak, že dost silně.

Vyšplhala na schůdky přes ohradu a přitom funěla a hromovala. *Grácie* věru nebylo zrovna slovo, které by vás při pohledu na tohle děvče napadlo. Ale dnešního rána Ada upozadila jakoukoli snahu dbát na dobré vychování jenom proto, aby se dostala do co největší vzdálenosti od Hádkariátu, což bylo její označení pro vikariát svatého Dunstana.

U lesíku plného mladinkých topolů se na chvíli zastavila. Zadržela dech, aby tak byla schopná zaslechnout kromě vlastního funění námahou ještě nějaké další věci. Nebyl tohle výkřik slečny Armstrongové, kterým se jí pokoušela přimět zastavit? Ada by samozřejmě neposlechla a nezůstala stát, ale kdyby ji někdo naháněl, celá její výprava by působila jako daleko větší zábava.

Byly to však jenom zvuky kostelních zvonů, patrně vycházející z kostela Christ Church. Linuly se odtamtud diskanty zvukného bronzového kovu. Padaly a padaly – kde se takhle nakupily? Ale tohle nebyla otázka, kterou si Ada v onu chvíli položila.

4.

Slečna Armstrongová byla neskutečně nenávistná. „Politováníhodná,“ navrhoval Adin otec coby přesnější a *laskavější* přídavné jméno. Ale Ada myslela na slovo nenávistná jako na vědecký terminus technicus: „Nenávistná Chůva“ a tak podobně. Viz strana XXIX. Nějaká odvážná rytina v margináliích by snad mohla vykreslit rozšířené nosní dírky a hekavá ústa slečny Armstrongové a byla by označena jako Obr. číslo 1.

Ach, tahle slečna Armstrongová. Výrazně přepjatá pedantka, která byla cítit po levanduli a kafru. Jednou uhodila vikářovu manželku dost podobným stylem, který byl vyobrazený jako zábavná ilustrace na stránkách posledního čísla časopisu *Peka*, a tak udělala paní Boyceová tu chybu, že v Adině doslechu zamumlala: „Slečna Armstrongová Silnopažná...“ Přesto tohle dítě nemělo nejmenší tušení o množství všech nadávek, které

si slečna Armstrongová katalogizovala každou noc po večerní modlitbě. V mnoha neutěšených ránech pak revidovala svoje večerní pokusy a přitom si opravovala ošoupanou krajku na tvrdém ženském čepci. *Jeden steh* za ty případy, kdy jí reverend Everard Boyce na schodech nepopřál dobré ráno. *Steh a dvojitý steh* za ty chvíle, kdy paní Boyceová upustila svoji vycházkovou hůl a ta jí musela být podána, místo aby zůstala na podlaze přesně tam, kam dopadla. Zvednuta a podána jenom proto, aby se už za chvíli zase řítila k zemi. *Tři stehy a jedno bodnutí* jehlicí za nezajímavý dozor nad Adou Boyceovou, nad dítětem, které se na svět dostalo pouze díky pochybení nebeského dozoru, tedy alespoň podle názoru slečny Armstrongové. Obezřetné oči toho dítěte. Jeho torzo. Zatímco ostatní dívky v Adině věku byly jako kvetoucí anglické růže na rozkývaných stoncích, byla Ada pouze zasmušilá a spastická jalovice. Dříve nebo později bude potřebovat kolečkové křeslo. Slečna Armstrongová jenom doufala, že ve chvíli, kdy taková situace nastane, bude už dávno bezpečně na cestě do svého nového zaměstnání. Jinak by totiž taky mohla být vychovatelka pověřena tlačáním takového vozíku po březích řeky Cherwell a naprostým nedopatřením by se jí mohlo podařit do toho vozíku zcela nechtěně a nezáměrně žďuchnout.

Ale ne, slečna Armstrongová by se k vraždě nikdy nesnížila. Představovat si konkrétní zločin ještě neznamenal ho taky spáchat. Slečna Armstrongová si byla dobře vědoma toho, že představivost, která je častou příčinou pokušení a neklidu, může také velice dobře posloužit duši: přináší totiž představy morbidního chování, vůči němuž si člověk alespoň vypěstuje dostatečnou odolnost.

Je to úplná studnice odolnosti: slečna Armstrongová si jí dosud vytvořila bohatou zásobu. Taky ji potřebovala.

Trpěla totiž neduhem, který byl běžný u zaměstnankyň podobných domácností, jež byly bohaté na poctivost, ale chudé na fyzické uspokojení. Slečna Armstrongová se cítila přehlížená jako žena. V domě se nevyskytoval nikdo, kdo by jí mohl poskytnout sesterskou blízkost a útěchu. (Ada se samozřejmě nepočítala.) Manželku reverenda Boyce by mohla upřímně označit za ženu nevalné pověsti, pokud by se ovšem slečna Armstrongová zajímala o drby. (A pokud by měla ve svém okolí někoho, s kým by se o takové drby mohla podělit. Wolverhampton byl ovšem od Oxfordu strašlivě daleko.) Jenom považte: vikářova žena, která se potuluje v ranním rouše, jež je rozevřené, a bez rozpaků všem na potkání ukazuje zákoutí svých ňader! Slečna Armstrongová to všechno pouze pozorovala, nic nekomentovala, potom si otřela nos a ještě trochu víc si utáhla svůj vlastní korzet. Pokud jde o paní Boyceovou a její kvartální alkoholismus, vypracovala slečna Armstrongová svůj zcela zdrženlivý pohled k dokonalosti, a pokud to bylo jenom trochu možné, držela se v uctivé vzdálenosti.

Vychovatelka byla nakonec vděčná za to, že se nechovala nijak důvěrně. Ačkoli měla barvu stejně pěknou jako doporučení, přesto to nemělo pražádný vliv. Pobožný pan pastor s ní zacházel, jako by snad byla z bambusu nebo ze slámy. Když stála po straně ve vstupní hale a on se zrovna vracel z obchůzky svého oblíbeného farního chudobince, ani si jí nevšiml, jenom jí na předloktí zavěsil svůj šál. Slečna Armstrongová se někdy pokusila dát najevo svou touhu po tom, aby byla ko-

nečně spatřena jako ženská bytost, a jemně pozvedla jedno obočí. To byl až příliš obskurní hieroglyf na to, aby ho vikář vůbec rozšiřoval, a to bez ohledu na to, že slečna Armstrongová soustřeďovala do napínání svalů na čele horkost celé své ženské existence. Jednoho dne, když ji celičkou spaloval její vlastní žár, podobně jako Krooka v *Ponurém domě*, došlo ke spontánnímu hoření způsobené pozvednutým obočím, které v té pozici doutnalo až příliš dlouho.

Ada nemohla mít samozřejmě o ničem z toho ani ponětí, ale v klidnějších momentech spatřovala slečnu Armstrongovou ve zcela jasném světle. Krutá, samá boule, psala levou rukou, byla spíše protestantka než katolička, v pravidelných cyklech člověku nadávala a byla na něho hrubá a přizpůsobivá byla pouze v těch okamžicích, kdy se jednalo o Adina otce. Takové spousty promarněné vášně.

Dívka se snažila být opravdu trpělivá. Přestože se nový přírůstek ukázal být výrazně protivný, možná mu jeho chování vydrží tak dlouho, že bude potřebovat guvernanku. Třeba by se mohl stát středobodem pozornosti slečny Armstrongové, a ta by se tak přestala zajímat o Adu. To mrně mělo najednou sestru, chuť i neustálé návštěvy doktorů, kteří se všichni domnívali, že se jim nakonec podaří pro toho prcka něco udělat. Nebo to aspoň tvrdili. Pokud tedy ovšem to malé bude žít.

Ale dost už o slečně Armstrongové a o tom protivném dětku. Ada je venku a je sama: šátrá po zbytcích života stejným způsobem, jako to dělá její malý bráška. Ada se totiž právě ocitla o samotě ve světě.

5.

Kdyby byla Ada bývala věděla něco o malování, možná by si povšimla výhledu, který měla před sebou, a odsouhlasila by ho jako vhodný objekt pro Johna Constabla. Vitalita mraků napovídala o pohyblivosti vzduchu, přestože zrovna v tuhle chvíli stály topoly na říčním břehu docela klidně, jako by snad zadržovaly dech. Svět se zastavuje jak kvůli věrnosti, tak kvůli deformitě, a někdy člověk vlastně ani není schopný poznat mezi nimi rozdíl.

Městečko Oxfordshire se samozřejmě *vůbec* nepodobalo Essexu nebo Suffolku. Však Ada taky nemyslela na Johna Constabla ani na rurální anglickou krajinomalbu, ale na Peklo a na to, jak je Oxford se svými okrajovými částmi lemovanými řekami i se svou atmosférou, která je v některých chvílích uzavřená a lepkavá, zcela odlišný od Pekla.

Od příchodu svého bratra na svět byla Ada daleko lépe vzdělaná v oblasti podsvětí a atmosféry, která v něm panovala. V tu noc, kdy se na světě objevilo to zkrvavené miminko, byli oba její rodičové dostatečně zaměstnání na to, aby se mohla zmocnit otcova vydání Danteho *Pekla*, konkrétně jeho prvního francouzského vydání z roku 1861. Ada neuměla ani slovo francouzsky, ale velice dobře rozuměla francouzským obrázky. Ty úžasné ilustrace namaloval Doré. V Anglii v té době ještě nebyly nijak populární: tuhle edici sehnal v Paříži nějaký duchovní kolega reverenda Boyce.

Ada podrobně prostudovala jednotlivé stránky té zcizené knížky. Z příběhu odehrávajícího se na Danteho cestě do podzemního světa pochopila pouze zlomek. Ale jaký příběh vyprávěly samotné obrázky! Na všech bylo příšeří a taky záhady a nejrůznější neobvyklosti. Viděla vyprahlé krajiny a úbočí plné jemné strusky. Byla tam neobvyklá a děsivá stvoření a všude byla k vidění pevná, nahá těla. Slečna Armstrongová, která chtěla Adino zkoumání překazit, po knize okamžitě skočila. Zabavila ji a schovala si ji pod svůj vlastní polštář. Prohlásila, že starost ochromila Pána a sherry Paní, takže nebyli pro tuhle chvíli ve stavu postarat se o svoje vlastní dítě.

Ale bylo až příliš pozdě. Ada už dostala svoji příležitost nahlédnout do podsvětí. Jaká tajemství, chtíče a příšerné nepravděpodobnosti by se mohly vynořit zpod kořenů tisu červeného zasazeného ve čtvrti Iffley v případě, že by museli Boyceovi vykopat hrob na malém rodinném pozemku poblíž kostela svaté Marie, aby v něm pohřbili to Mužské Nemluv-

ně! Ada doufala, že by se z takového pohřbu mohla omluvit. Pokud by se měla kterákoli z těch postav s šupinatým ocasem vynořit ze země, ať si vezme slečnu Armstrongovou a stáhne s sebou dolů do hlubin *ji*, jako Proserpinu do Plutonova špinavého paláce. Slečna Armstrongová by tam ke všemu mohla nalézt novou pracovní pozici, která by se jí navíc určitě daleko více zamlouvala.

Děti se procházejí na hranici mezi oběma světy. Konstatování „Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně“ neznamenalou pouhé udělení povolení, ale také oznámení určitého privilegia a jisté preference.

No a teď jsme tady. Na cestě k domovu své kamarádky prošla Ada kolem houštiny lesních červenolistých buků, jež se rozrůstaly na říčním břehu. Tam narazila na Alenčinu starší sestru, která seděla v jejich stínu. Lydii ležela na klíně otevřená obrovská kniha. Vylekaně vzhledla a potom uviděla Adu. Možná ji ukolébal vítr opírající se do vodní hladiny nebo raní sluneční paprsky mezi listovým stromů, ale Lydia skoro usínala. „Aha, to jsi ty,“ řekla bez valnějšího zájmu. „Asi hledáš Alenku, že je to tak?“

„Asi?“ zeptala se Ada. „Poslali mě, abych k vám domů donesla dárek, je to sklenice marmelády.“

„Nechodila bych tam, být na tvém místě. Dneska nás totiž navštívil věhlasný pan Darwin a společně s tátou se hádají o různých věcech a nesmyslnostech. Poslali nás s Alenkou pryč, protože naznali, že jsme obě až moc snadno ovlivnitelné. Alenka tady někde bude. Ještě před chvílíčkou tu aspoň byla. Co je to za příšerný smrad?“

„To je opodeldok. Mám ho na revmatismus. Co to čteš?“
Lydiina kniha byla rozložená tak, že na ni měla Ada přímý výhled. Nebylo v ní nic, co by se podobalo fascinujícím Dorého obrázkům. Byly v ní jenom dvojité sloupky plné písmenek. Zdálo se, že neobsahuje ani žádné dialogy.

„Na revmatismus jsi ještě moc mladá. Vzbouřila bych se, kdyby na mě chtěli napatlat takhle nechutnou mast. A tahle kniha? Táta ji po mně hodil a nakázal mi, abych z ní předčítala Alence, ale znáš přece Alenku. Snažila jsem se udělat přesně to, co mi poručil. Tahle část je o Shakespearově hře *Sen noci svatojánské*. Pochybuju, žes o ní už někdy slyšela.“

„Táta ji viděl na jevišti a dost ostře ji odsoudil. ‚Spousta neřesti ve třech aktech,‘ říkával.“

„Zajímavé. Vůbec jsem netušila, že je tam *tolik* neřestných aktů.“ Lydii bylo patnáct, zatímco Adě jenom deset let, a všechno, co jí starší dívka říkala, znělo Adiným uším tak, jako by to znamenalo mnohem víc, než byla ve svém věku schopná pochopit. „Tak dobře. Asi bude jednodušší na tenhle kus koukat, než si o něm jenom číst.“ Lydia zívla. „Alenka tady ještě před chvílí byla. Možná popošla o kousek dál, aby se podívala na čapí hnízdo. Takže ji asi najdeš tam.“ Při těch slovech ukázala vágně někam k horizontu. „Znáš přece naši Alenku. Ráda hrává na schovávanou, ale občas zapomene někoho požádat, aby ji taky hledal.“

„Já ale budu raději pokračovat k vašemu domu a splním úkol, který jsem dostala.“

„Ty jsi mi ale malá zatvrzelá moralistka. Drž se od Darwina raději dál, nebo tě promění v opici. Nebo třeba v oslici.“ Lydia

mávla jednou rukou na Adu. Druhou rukou přitom otočila stránku v knize. Potom se odmlčela. „Nevolá na tebe náhodou někdo?“

„To určitě ne,“ odpověděla jí Ada.

„Není to náhodou ta vaše vychovatelka? Jak jen se to jmenuje? Slečna Armstrongová? Tvrdá a odměřená žena z *Wolverhamptonu*? Podařilo se jí *Wolverhampton* popsat tak, jako by to snad byl přímo Očistec.“

„Svaté Peklo,“ pronesla Ada. „Už raději půjdu.“

„Tahle řeč, kterou vy mladí teď mluvíte,“ povzdechla si Lydia. Pouhých pár let, které ji dělily od Ady, jí poskytovalo příležitost k téhle povýšenecké blahosklonnosti. „Takže ty teď budeš taky hrát na schovávanou? Můžu předstírat, že jsem usnula, abych s tou vaší vychovatelkou nemusela mluvit. Předpokládám ale, že tě tak jako tak vyčmucha. Zvlášť tu tvoji lékařskou kolínskou.“

Ada jí neodpověděla. Honem pospíchala za strom, kde se vespod ke břehu tiskl druhý kmen. Oba se společně nakláněly nad vodní hladinu a Ada se pokoušela naklonit a schovat se pod ně tak, aby ji skryly. Dvojitý kmen se rozvětvoval do množství kořenů, které formovaly jakousi protogotickou klenutou chodbu, umístěnou v písčitém břehu pouhých několik palců nad hladinou řeky. Z tohohle úhlu spatřila Ada něčí nos a potom i celý obličej, který se objevil v jejím zorném poli a podivně sebou cukal. Starousedlík z říčního břehu se pomalu vyšoural ven. Upravil si vestu, postavil se zpříma a potom se rozhlédl na obě strany. Zdálo se, že Ady si nevšiml. Byla totiž schovaná ve stínu. Ani se neodvažovala zavolat na Lydii,

měla totiž strach, že by to stvoření před sebou vyplašila. No ale teď vážně: stál před ní bílý králík v klasické pánské vestě! Kdo mu tak asi mohl tenhle dobře padnoucí kus oděvu spíchnout a nasoukat ho do něj?

„Slečno Lydie,“ zahulákala slečna Armstrongová a pospíchala po pěšině, která se klikatila podél říčního břehu a stáčela se k němu od vyvýšeniny se vzdálenými domky. „Měla jsem doprovázet slečnu Adu na procházce, ale opustila vikariát ještě dřív, než jsem se stihla připravit. Docela dost se na ni hněvám.“

Ada se ani nepohnula. Sledovala, jak Lydia zkušeně o kousek pootočila hlavu na podhlavníku z trávy a dál předstírala, že je plně pohroužená v říši snů. Prima. Lydia Adu rozhodně nepráskne. Ada se naklonila ještě o kousek dál nad svah pod stromy a pokoušela se dostat o něco více do úkrytu v jejich stínu. Králík mezitím odhopsal několik kroků kupředu do slunečního svitu, ale při zvuku slov slečny Armstrongové na místě ztuhl. „Čas mě jednoduše zradil,“ zavřeštěla slečna Armstrongová, „a já jsem nebyla schopná lokalizovat svoje rukavičky. Slečno Lydie, vyskytuje se Ada někde poblíž? Neviděla jste ji?“ Potom její hlas zmlkl, protože si konečně všimla Lydiiných zavřených očí. „Promiňte mi,“ zašeptala slečna Armstrongová a začala otáčet hlavu na všechny světové strany, jako by se Adu skutečně pokoušela vyčenichat.

Zničehonic si Ada uvědomila, že vstoupila do králičí díry. Pokud se neosvobodí, zůstane tady uvězněná a sevřená mezi sypkou půdou a kořeny stromů a její pronásledovatelka se na ni bude moct směle vrhnout. Sklenici s marmeládou si str-

čila do kapsy propínacích šatů a sklonila se, aby mohla vyhrabat zapadlou nohu. Přestože byla jenom malinký kousíček od řeky, byla tady písčítá půda suchá a snadno se odhazovala. Přesto to byla pro Adu, hluboko ohnutou v pase, těžká dřina. Dříve než mohla uvolnit zachycený kotník, povolila stěna pod nahnílymi kořeny stromu. Najednou byla v písku zaražená až po koleno. Klekla si, neměla totiž ani žádnou jinou možnost, a začala odhrabávat povolující zeminu. Právě ji pohltila země přesně tak, jak to přála slečně Armstrongové, která se měla propadnout na iffleyském hřbitově. A než se nadála, propadala se Ada někam do temnoty.

6.

A potom se udála další prapodivná věc.

Asi před měsícem si Ada všimla, že jí začíná být malý její železný korzet – ta vesta kajícíků, která měla za úkol udržet a narovnat pokřiveniny v její páteři. Vzhledem ke zmatku kolem problematického těhotenství její matky a k tomu žalostnému potomkovi, kterého porodila, měla být nová vesta pro Adu teprve vyrobena. Ale teď, když padala někam dolů, se to železné udělátko podvlečené pod klasickým oblečením zničehonic úplně samo rozepnulo. Ada byla na tuhle úlevu zvyklá jenom při koupeli nebo ve svých snech. Jak se mohla šňůra uvolnit z přezek, zatímco padala? Kloubem spojené poloviny jejího přenosného vězení se draly skrze bavlněnou slupku jejího oblečení. Doplnky se třepotaly za jejími zády. Útržky látky – její košilky i šatů – se míhaly kolem. Byla tak šokovaná

pocitem svobody, že jí chvíli trvalo, než si povšimla, že pořád ještě bez zastavení padá někam dolů do hlubin.

Po čase – a kdy pád skutečně zabere nějaký delší čas, pokud tedy ovšem nemluvíme o pádu listů nebo sněhových vloček, případně o propadu do věčného ztracení? – přesunula Ada znovu svoji pozornost k neutěšené situaci, ve které se zrovinka nacházela. Řítila se dolů prostředkem šachty válcovitého tvaru, která jí připomínala velice dlouhý a překvapivě čistý komín. Jaká jiná pec kromě ohňů pekelných by mohla potřebovat tak dlouhý a veliký vývod? V každém případě by všude kolem ní měla být stygická temnota, pokud se tedy už Ada propadla alespoň jeden yard od kořenů těch stromů. Jenomže tady v pravidelných intervalech osvětloval stěny intenzivní záblesk světla. Ada nebyla s to určit, odkud tohle jemné světlo pochází. Působilo to, jako by vycházelo spíš z nějakého interního zdroje, než že by to byly záblesky slunečních paprsků.

Boční stěny tohohle vertikálního tunelu byly úhledně vydlážděné cotswoldskými kameny. Dělníkům muselo zabrat dobrých sedm let, než takovouhle šachtu vybudovali, dohodovala se Ada. Božíčku, ta byla ale ztraceně dlouhá. Možná uklouzla a propadla se do nějakého zvláštního druhu pouzdra hřídele bůhvíjakého kola, které bylo natažené kolem úplně celé zeměkoule přímo pod povrchem našeho světa a setkávalo se samo se sebou v nekončícím okruhu. Taky to mohlo být kolo, které celý náš svět roztáčí. Takže by se v jistou chvíli měla vrátit až k díře, kterou se do tohohle okruhu na začátku propadla. Možná že zase vyskočí zpátky na zemský povrch hlavou napřed, stejně jako ten králík. Anebo možná že zatím-

co bude obíhat po kružnici kolem celé zeměkoule, dělníci tu prasklinu neprodyšně uzavřou. Takže až dosáhne výchozího bodu, kterým na tuhle dráhu vstoupila, bude tam daleko víc kamene a spousta cihel. A nebude, kudy by se dostala zase ven. Ada bude už navždycky padat a nikdy nikde nepřistane. Stane se z ní první interní asteroid, který bude obíhat kolem země přímo pod jejím povrchem.

Anebo – co když ve skutečnosti padá přímo rovně dolů a vypadne na druhé straně u protinožců? Možná se bude muset naučit chodit po rukou. Těžko to může být komplikovanější než balancování na nohou, předpokládala. Udržování rovnováhy, jak Adě neustále připomínala slečna Armstrongová, bylo darem od boha a obdrželi ho pouze ti, kdo si ho také zasloužili.

Ada uslyšela nějaký vzdálený výkřik. Nebyl vyděšený, zněl jenom dost překvapeně. Mohlo to být zaječení, které vydala ona sama a jehož ozvěna se pořád ještě nesla odrazy od okolních stěn? Nebyla schopná určit, ze kterého směru tenhle zvuk přicházel. Nemohla by to nakonec být Alenka? Že by tady byla i ona? A pokud ano, spadla sem už před ní, nebo byla naopak někde nad Adou a její sáhodlouhý pád byl teprve na samém začátku?

V tuhle chvíli nebylo možné s tím nic dělat, takže musela počkat, až se zase společně potkají. Pokud se něco takového ovšem vůbec stane.

Ada si začala všímat výklenků v kamenných stěnách okolo sebe. Některé z nich byly využité jako poličky. Musela padat daleko pomaleji, než si prve myslela, protože když se přinutila

soustředit, byla dokonce schopná rozpoznat některé věci. Byl tam stejný kratiknot na svíčky jako ten, který jednou propašovala ven z domova, to když se rozhodla chytit potoční střevli, zatímco slečna Armstrongová byla pohroužena do sebelítosti. Ada ho tehdy hodila do vody. Tak jak se mohl dostat až sem? Lépe řečeno až sem *dolů*? A potom tam byla dlouhá řada knih. Podezřele připomínaly ta superkritická vydání, která se slečna Armstrongová pokoušela Adě předčítat nahlas, dokud se dítěti nepodařilo schovat je jednu po druhé buď pod polštářky rozložené na sofa, nebo dozadu do krbu. Počkat, ale vždyť tady byla i kopie *Historie rodiny Fairchildových*! Ada moc dobře poznala ošoupané pásy na původně hnědém hřbetu. Kolikrát se slečna Armstrongová rozohnila nad mravní zkaženost, kterou podle ní zosobňovaly šišlající děti Henry, Emily a Lucy Fairchildovi. Ale Ada si byla docela jistá, že právě *tuhle* knihu se jí podařilo pečlivě umístit za krbovou mřížku. Nějaký čas tam postála a šťourala do hranice z uhlíků, aby nezůstal ani sebemenší doklad o její proradnosti, který by slečnu vychovatelku mohl rozzlobit.

Teď padala Ada tak pomaloučku, že měla knihu přímo na dosah ruky. Mohla ji natáhnout a podívat se, jestli na předšádce náhodou není vepsáno její jméno. Ale nechala knížku stát tam, kde byla. Pokud by se totiž právě propadala do Pekla, ani trošku by ji nepřekvapilo, kdyby se tu *Historie rodiny Fairchildových* používala jako instruktážní text pro děti, které byly dávno zatracené. Ada cítila, že by byla schopná skoro doslova odcitovat nejoblíbenější pasáž svého otce. Byla to ta, ve které pobožný pan Fairchild vezme svého hříchem stíženého syna

k šibenici, aby mu ukázal oběšence, který na ní zrovna visí: „Je to tělo člověka visícího v řetězech, a přestože tu takto visí už několik dlouhých let, jeho tělesná schránka se stále ještě nerozpadla. Má na sobě modrý kabát, kolem krku uvázaný hedvábný šátek a stejně jako boty a ponožky, které má na nohách, je každý další kousek jeho oděvu v prozatím neporušeném stavu. Ale obličej toho oběšence je děsivý, takže se na něho děti vůbec nemohou podívat. „Když je člověk zatčen a obviněn z krádeže nebo vraždy, pověsí ho na šibenici... a visí tam tak dlouho, dokud se jeho tělo nerozpadne na malé kousíčky. To všechno proto, aby byl pro kolemjdoucí odstrašujícím příkladem.““ Ada cítila, že rozhodně ještě chvíli vydrží, než si tuhle pasáž sama znovu přečte, a proto nechala knihu ležet na místě.

Pokud tedy *skutečně* padá v nějakém zvláštním obrovském, nebo naopak niterném kruhu, bude touhle oblastí muset logicky padat zase znovu. Tak co kdyby sem něco umístila a počkala, jestli kolem tohoto předmětu zase časem proletí? To by totiž nezpochybnitelně potvrdilo jistý druh kruhovitosti. Měla by tady nechat svůj korzet? To nepůjde – přestože se korzet uvolnil a visel teď na ní jako rozevřená železná past a trhal jí šaty, jeho železné popruhy byly stále ještě pevně přimknuté k jejím pažím. Možná by sem mohla odložit sklenici s marmeládou, kterou měla v kapse šatů? To je nápad. Pokud sklenici marmelády vystaví tady a nedonese ji Alenčině rodině na Záhumenku, stane se z ní však předmět, který zcizila. Proto bude ideálně patřit k těmhle pokladům, které se sem nedostaly přirozenou cestou. Takže dost brzy – *voilà* – bude okenní římsa

prázdná. Když se ale Ada natáhla, aby marmeládu umístila na polici, sklenici upustila. Marmeláda padala rychleji než ona, takže zmizela v hloubce pod ní v chabě osvětleném příšeří. Ada nezaslechla nic, co by se podobalo tříštivému zvuku rozbíjeného skla, ani nezaslechla nikoho, kdy by vykřikl: „Jauvajs! Dávejte tam nahoře přece pozor!“ Taky dobře. Tahle marmeláda si bude muset najít svoje vlastní místo v životě, jako to ostatně musel udělat každý z nás, pomyslela si.

Kvůli soužení s pokřivenou páteří nebylo Adě nikdy dovoleno zkusit si zaplavat. Vrtalo jí hlavou, jestli konečně nenašel čas to vyzkoušet. Proto před sebe zkusmo natáhla ruce. Jenom se jí tím podařilo posunout korzet o kousek dál dolů z paží. Nikdy se ho nezbaví, pokud by se tedy skoro úplně nevysvlékla. Jenomže pokud skutečně padá přímo do Pekla, co je na tom vlastně špatného, pomyslela si. Podle Dorého jsou tam dole přece všichni úplně nazí. Ada si nejdřív sundala šaty a potom pokračovala halenou i roztrhanou spodní košílkou. Zadní část zpevňovacího korzetu, která se jí neustále zadírala až do holé kůže bez ohledu na to, že pod ní nosila podvlékačí spodničku, začala zvonit a harašit. Ada protáčela paži vysoko zdviženou do vzduchu jako Jákob, který bojoval s andělem, a konečně se jí podařilo uvolnit ze železného rukávce jednu ruku. Druhá ruka z něho už pak vyklouzla daleko snáz. „Sbohem!“ zavolala na zařízení, jehož zadní kovová část se povážlivě prohnula a obnažila dráty ve svých útrobách. Potom bylo zařízení vysláno na sólový let. Jenomže ono nepadalo stejným směrem jako Ada, ale začalo se vznášet vzhůru. Za chvíličku se ztratilo z dohledu. Co si asi pomyslí ta protivná Lydia, až

se před ní z králičí díry vynoří železný korzet, ve kterém ale nebude jeho obvyklý náklad v podobě zmrzačeného dítěte, to si Ada při nejlepší vůli vůbec neuměla představit. Před deseti minutami totiž ještě neměla v oblasti představivosti valné zkušenosti.

Ada teď padala o něco rychleji. A protože se řítila dolů obličejem napřed, viděla, že pomalu, ale jistě dohání sklenici marmelády. Za malý okamžik doplula až k ní a zachytila ji ve vzduchu. Teď už se jí jistě *podarí* sklenici někam umístit a potom zjistí, jestli kolem ní časem znovu proletí. Když se přiblížila k další římse, skotačily na ní dvě myšky. Na hlavách měly modré džínové čepice a okusovaly stébka trávy. Jako kdyby právě na ni čekaly už celou věčnost, přijaly obě sklenici marmelády, kterou jejich směrem hodila, s brysáním a takřka profesionálním přitakáním. Jedna z myší zamrkala. Ta druhá smekla čepici. „Tu marmeládu jsem měla donést na Záhumenek,“ řekla Ada oběma pro případ, že by měly cestu k Alenčinu domovu. Faktem ale je, že v Alenčině domě bydlela taky kočka Micka, takže bylo více než pravděpodobné, že právě do téhle konkrétní spíže se myši se zásilkami zrovna nepohrnou.

Spatří Ada znovu svoji sklenici marmelády nebo knihu o Fairchildovic rodině? Objeví se její letící korzet a přiblíží se k ní znovu odněkud zezdola? Pokud ano, byl by to nezvratný důkaz toho, že tady Ada poletuje po nekonečné kružnici. A pokud takhle bude padat celou věčnost, měla by si raději rychle najít nějaký koníček.

Bude se po čase cítit osaměle? Tohle byla docela zajímavá otázka. Ještě nikdy nebyla sama tak dlouho, aby si mohla za-

čít představovat, jaké to asi může být, cítit se osaměle. Možná tady dostane šanci, aby to vyzkoušela. A třeba se jí to nakonec bude i líbit.

Dříve než měla možnost se rozhodnout, jestli se jí taková představa zamlouvá, nebo nikoli, byl její pád znenadání u konce. Neskončil ale v cákancích krve, jak by se mohla Ada obávat, kdyby se k myšlenkám na něco takového byla vůbec dostala. Její pád skončil hlasitým žblunknutím. Slaná voda se jí uzavřela nad hlavou dřív, než si stačila uvědomit, co že se to vůbec děje. Tekutý strop ji oddělil od zšeřelého tunelu nahoře nad ní. Oči se jí samy od sebe zavřely. Obě myši i marmeláda byly pryč, a pryč bylo vlastně i všechno ostatní, co zatím neměla ani možnost detailněji prozkoumat.

Smrt, jak začal přednedávnem konstatovat její otec, si jednou přijde pro nás pro všechny.

7.

Lydia. Sestra, která jenom tak posedává a čte si v knize „bez obrázků i bez dialogů“.

Lydiina šaráda s předstíraným spánkem zafungovala. Její oční víčka propouštějí jakousi rozmazanou blondatou skvrnu, jako by skrze ně pronikalo sluneční světlo. Slečna Armstrongová, tahle čmuchající stará panna z vikariátu, prošla kolem a pospíchala dál přes travnatou plochu.

Lydia nechala knihu spadnout a zavřít se a ani teď s tím nic nedělala. Kniha ji tlačila do ruky. Nevadilo jí, že ztratila stránku, na které předtím zrovna četla. Měla jenom hodně neurčité povědomí o tom, co že se to Shakespeare ve svém *Snu noci svatojánské* vlastně pokoušel sdělit. A přesto, vlastně skoro proti své vlastní vůli, začínala absorbovat názor, který vyjadřovali esejisté, již tvrdili, že tenhle Shakespearův komediální pastiš předsta-

vuje pouhou sérii seskupených příběhů. Maestro Shakespeare si přeje, aby je návštěvník divadla chápal jako jednotu sloučenou v textu nebo jako příběhy, které spolu minimálně úzce souvisejí: královský pár, který si užívá chvíle volna, dvůr magické Titanie a Oberona i s jejich nelítostným Pukem, řemeslníci, kteří zkoušejí svůj obhroublý divadelní kus, a konečně samotné představení, které jako by pocházelo z úplně jiného světa. Pokračovalo to ještě někam dál? Tady se Lydia ve svých myšlenkách ztratila.

A jak se tak povalovala ve stavu polospánkové bezstarostnosti (nebyl to spánek, nebyl to sen), začaly se před ní vynořovat a prolínat Shakespearova vyprávění. Může mít lev, kterého hraje Petr Poříz, nějaký význam pro postavu Puka? Jsou Pukovy triky nějakým způsobem významné pro životy Thesea a Hippolyty, oba korunované vládce Atén? Má Shakespeare vůbec nějaký význam pro pubertální děvče? Lydia, tahle Lydia s jedním bokem žďuchajícím do kmene stromu, napůl rozvalená na sladounké letní trávě...

Lydia si skutečně málem zdřímala. Stupně rozdíllosti mezi stavem spánku a bdělého uvědomění jsou různé. Přivřená kniha rozprostřená nad dívčinou rukou v tom místě vytvářela jakousi papírovou tlamu.

Myšlenky se různě prostupují jako jednotlivé květy kytice ve váze – květy, které vzal někdo do dlaní, aby je osvěžil a načechal, ale potom zase odešel pryč. Jsou to tytéž květiny a tytéž myšlenky v téměř totožném, ale přesto ne úplně stejném uspořádání jako předtím.

A tak se namísto alžbětinského blábolení Lydiina mysl naměřovala k jejímu vlastnímu, středoviktoriánskému světu.

Lydia si je jenom nejasně vědoma všech těch neviditelných systémů a počínů, které udržují pohromadě ji i všechny lidi, které zná. Kategorie. Nepojmenovává je, protože není žádná encyklopedička: kdyby totiž navíc skutečně obrátila svoji plnou pozornost k podobné sáhodlouhé myšlence, jistojistě by ta myšlenka mezitím vysublimovala. My se o tom ale můžeme dohadovat a taky můžeme v mezičase sbírat informace.

Takže nejdřív jsou tady dramatické osoby. Její otec, neúspěšný akademik. Pan Clowd je velice racionální, leč nejistý muž, který se tápavě pohybuje ve světě roztříštěných soch. Bezruké a slepé panny a bezejmenní kúrové. Lydia má podezření, že její otec trpí výraznou posedlostí Římem, protože celý letošní rok tahal svoji rodinu po rozlámaných klenbách opuštěných klášterů. Zároveň je pan Clowd vzdálený přítel Darwina, a to skrze napojení přes Thomase Huxleyho – Huxley je jakýsi vzdálený bratranec z bůhví kterého kolene. Lydiin otec se plný konsternované fascinace znepokojoval nad skandálním objevem přirozeného výběru. V politice neprokazoval věrnost nikomu, neboť podporoval stejnou měrou whigy i toryovce. Později byl známý tím, že zůstával po celou noc vzhůru v kuchyni a pekl si sám pro sebe koláče. Paní Brummidgeová byla úplně konsternovaná, když ho jednoho rána našla skloněného v kuchyni, s rukama bílýma od mouky až po lokty.

Lydia je dost stará na to, aby svého otce byla schopná hodnotit bez emocí. Nebo si to alespoň myslí. Třeba ta jeho lysá kůže těsně nad ušima, kde se otec marně pokouší zastříhovat si úhledné licousy. Brýle, které má neustále nakřivo, protože se zdá, že má jedno ucho o něco výš než to druhé. Její otec

je vysoký a má nedostatek vlasů – s výjimkou brady a tváří. Zdálky vypadá trochu jako chodící okurka, která jako by se ve svém středu rozvětvovala. Pokud není roztěkaný, protože má zpoždění, jedná se svými dcerkami vždycky mile.

Jejich drahá máma mívá taky svoje momenty. V Lydiině dřímající mysli musíme připouštět toliko přítomný čas – ve snu totiž neexistuje žádná minulost příběhu. Čas se tady vy vleče z jakýchkoli pout.

Takže: dojmy a rysy Lydiiny mámy. Skandály jsou nepřímo naznačovány a také odmítány v jediném gestu, které zahrnuje jak pohyb ramene, tak zápěstí. Fascinace. Obskurní forma toho, co bude za několik málo dekad známo jako estetismus, a to přesto, že její boj o krásu zahrnuje extatickou poezii a snopy sušených travin z mokřadu. Máma obdivovala Lydii a Alenka ji vyváděla z míry. Nikdy nedávala najevo, že by si byla vědoma toho, jak sousedi jejím dcerkám říkají: Sesterské Kostky Ledu – a to kvůli hydrocefalickým parametrům jejich lebek. Co jsme se tedy dozvěděli? Že tady hovoříme o velice spořádané rodině, která má ovšem svá tajemství. Ale tak je to přece v každé rodině. Obě dívky si nechtěně vyslechly mnohá uchechtnutí. Pokoutně pronášené věty měly způsobit, aby jim oběma zčervenaly uši. Předstíraně věřily tomu, že jejich matka tyhle věci neslyšela, nebo se tak alespoň tvářila. A tak spolu kráčely, máma vpředu se složenýma rukama, její dcerky klopýtalý kolem a jejich hlavy barvy nehotového pudinku se kymácelý tak, jako by jim snad měly brzy odpadnout.

A pak Alenka. Ach, ta Alenka. Ale ta se teď z Lydiiných myšlenek nadobro vytratila.

Do jejích snů totiž zrovna vstoupila úplně jiná změt myšlenek. Prorazily dovnitř a narušily ty stávající jako veliké hranaté ciferníky pod průhlednou tkaninou. Víra a její hrůzy. Nenápadné tradice sexu. Rozmarné světy Andersena a Hoffmanna a necenzurovaného Chaucera. Stejně dobře by to mohli být taky Puk a Mikuláš Klubko a Oberon s Titanií a Hermie s Lysandrem: koordináty naskládáné jeden na druhém v tomhle podsvětí, ve kterém člověk stále-ještě-nesnil-ale-taky-nebyl-vzhůru... a najednou je Lydia odvolána zpátky zvukem toho krahujčího hlasu...

„Slečno Lydie, kdybyste dovolila. Zjevně vás ruším při studiu.“

Lydia si zapomněla dávat pozor, a tak otevřela oči. Okamžitě svého rozhodnutí litovala. Už zase to byla ta příšerná guvernantka z vikářova domu, která se sem hnala po pěšině. Na základě pravidel vhodného chování, které přísluší zejména lidem ve služebných pozicích, ze sebe Lydia dostala chladné a rozumové konstatování: „Slečno Armstrongová.“

Dříve než jí odpověděla, musela slečna Armstrongová popadnout dech. Lydia v té chvíli už pomalu zapomínala na svoje bdělé snění. Dobře si uvědomovala jasné odlesky slunečního svitu na obloze, kterou bylo vidět za stromy. A taky slečnu Armstrongovou jako groteskní a nezvykle zvětšenou obryni, jež se jí tyčila nad hlavou.

Lydia se posadila a přemýšlela: tahle věc postavení je vlastně něco jako strom, a zároveň není. Já jsem teď jako veverka na vysokém stromě. Neznám žádné správné veverčí slovo, kterým bych pojmenovala, jak vysoký ten strom je, nebo kterým bych označila konkrétně svoje vlastní bidýlko, ale svoji rela-

tivní pozici znám úplně přesně. Ta pozice je rozhodně nižší než otcovo postavení, protože on je přece hlava rodiny. Otec je zase v podřadném postavení vůči Darwinovi. Darwin i v celé geniální svěbytnosti svojí osobnosti stojí určitě daleko níž než královna. Ale já rozhodně sedím na vyšší větvi, než na které se nachází slečna Armstrongová, a to přesto, že je oproti mně starší. A tenhle fakt si my obě uvědomujeme.

„To mám ale štěstí, že jste vzhůru. Kde by tak asi mohla být Alenka?“ zeptala se Lydie slečna Armstrongová.

Ach, ta Alenka, pomyslela si Lydia. Když se to tak vezme, je obtížné hovořit o dětech a o tom, kde se *právě* nacházejí. „Dobré ráno, slečno Armstrongová.“

Lydiino vybrané chování zapůsobilo. Slečna Armstrongová zčervenala. „Musíte mi prominout. Úplně jsem zapomněla na dobré vychování. Dobré ráno, slečno Lydie. Doufám, že se vám daří dobře.“

„Takže vy hledáte Alenku?“ zeptala se jí Lydia. Ale neurvalost vůči služebné z cizí domácnosti byla nepatřičná. Lydia právě spadla o kousíček dolů na pomyslném žebříčku. Rozhodla se, že to napraví. „Ale vždyť vy vůbec nemůžete popadnout dech, slečno Armstrongová. Nechtěla byste si na malou chvilíčku odpočinout?“ To bylo prozíravé, navrhnout jenom *malou chvilíčku*.

„Nemůžu přece narušovat vaše rozjímání.“ Potom se slečna v neformálním gestu opřela dlaní o bok. „Abych byla upřímná, ve skutečnosti jsem vlastně Alenku nehledala.“

„To je velice moudré,“ odpověděla jí Lydia. „Ono totiž nebývá snadné Alenku vystopovat. Byla tady jenom před několika málo okamžiky. Byly jsme obě poslány pryč z domu. Mož-

ná proto, abychom se nenakazily rouhačskými myšlenkami. Papá tam má několik lidí na návštěvě, a jedním z nich je i jistý pan Darwin.“ Lydia vzhledla, aby se na vlastní oči přesvědčila, jestli slečna Armstrongová postřehla jméno pana Darwina. Nezdálo se ale, že by mimořádnou prestiž takového návštěvníka byla vůbec schopná docenit.

„Ve skutečnosti se pokouším nalézt naši Adu,“ řekla slečna Armstrongová. „Nový malý pán dnešního rána skutečně vyváděl, takže jsme se s Adou rozhodly vydat se na návštěvu vaší rodiny a přinést vám patřičný dárek. Sklenici sevillské marmelády paní Boyceové. Jenomže Ada vikariát opustila dřív, než se mi podařilo najít rukavičky.“

Lydia zívla.

„Potíž je v tom, že Ada jaksi nemá dovoleno procházet se po říčním břehu sama, s ohledem na její...“ slečna Armstrongová se podívala na obruby obou rukaviček, jako by snad mohla nalézt adekvátní popis Adiny monstróznosti vetkaný právě do nich. „... na její stav,“ dokončila větu.

„Myslím, že Ada je schopná pohybovat se tady kolem sama docela dobře,“ podotkla Lydia.

„Nebo si to aspoň *myslí*,“ dodala slečna Armstrongová temně. Jako by snad měla Ada před nedávnem amputovanou končetinu a ještě si nezvykla na fakt, že chození jako takové teď už nepříchází v úvahu. „V každém případě jsem kolem vás procupitala po špičkách už na svojí cestě k Záhumenku. Vaše kuchařka mi řekla, že tam dnes Adu ani nespatriili, takže se možná mohla potkat s Alenkou někde přímo tady, na říčním břehu. A kuchařka mi ještě řekla, že Alenka bude někde